

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Instant messaging

Instant messaging (IM) představuje internetovou službu, která slouží k zajištění komunikace v reálném čase. Původně měl formu jen textovou, dnes se postupně přidávají další – zvuková, video konference či možnost sdílení souborů či pracovní plochy. Ač lze říci, že jejich význam v osamocené podobě spíše klesá, jako prvek sociálních sítí (například Facebook Chat či chat napříč službami Google) rozhodně nejsou na ústupu.

Oproti klasickému mailu je výhodou právě rychlost komunikace, která by se měla odehrávat v řádu zlomků sekund, čemuž jsou uzpůsobené také používané technologie a protokoly. Historicky nejvýznamnější byl zřejmě Internet Relay Chat (IRC), který představoval jednu z prvních možností komunikace v reálném čase po internetu (ač se první pokusy o IM objevují již od šedesátých let, IRC, které přišlo koncem osmdesátých, avšak představuje určitý předěl). Jde o otevřený protokol, který je dnes používán především IT komunitou (užívá ho například komunita okolo Anonymus), ač dříve propojoval téměř všechny uživatele internetu. Pracuje s protokolem TCP a volitelně i s SSL. Primárně sloužil pro tvorbu větších diskusních skupin (tedy model many to many (N:N) komunikace).

IRC postupně otevřelo dveře dalším protokolům, ať již otevřeným či uzavřeným. Šance se chopila řada soukromých firem, které v této formě komunikace viděla nemalý potenciál. U nás se prosadilo nejvíce ICQ, ve světě je možné zmínit například Tencent QQ, který je populární v Číně či Yahoo! Messenger nebo Windows Live Messenger (dříve MSN Messenger), který je ale dnes již nahrazen Skypem, který také patří Microsoftu.

Nejdůležitějším otevřeným protokolem je XMPP, což je implementace XML. Servery XMPP protokolu běží standardně na TCP portu 5222. Pro vzájemnou komunikaci serverů je pak vyhrazen port 5269. Jde o standard, který je podepřen RFC a dnes se používá jako součást řady komunikačních služeb, například těch od Google. Výhodou je možnost přihlášení se do jedné sítě pod více účty (například domácí a firemní současně), bezpečnost, robustnost či neustálé rozšiřování možností tohoto protokolu. Mezi klienty je možné uvést například Psi, Jabbim či Empathy, samozřejmě také Google Talk a snad všechny multiprotokolové aplikace.

Dalším samostatně mimořádně důležitým protokolem a komunikačním klientem v jednom je Skype, který umožňuje nejen textový přenos informace, ale také volání, videochat či posílání souborů. Nyní je možné posílat také video zprávy a podporována je řada dalších pokročilých funkcí. Komunikace probíhá v silně šifrované podobě, což snižuje možnosti odposlechu.

Nová éra IM je dnes spojena především s rozvojem mobilních telefonů, kde se prosazují jednoduché a rychlé formy komunikace či prvky a varianty již robustních klasických řešení nebo jejich integrace do dalších služeb, ať již sociálních sítí či nástrojů na správu projektů. V těchto oblastech lze říci, že mají ještě prostor pro svůj růst před sebou.